

9.4.2020 Sairaanhoidajaliiton ja Hoitotyön tutkimussäätiön kannanotto: Kankaisia kasvomaskeja ei ole tarkoitettu terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön

Sairaanhoidajaliitto saa jäseniltään ympäri Suomea päivittäin viestejä vakavista laiminlyönneistä, joilla vaarannetaan sekä potilaiden että työntekijöiden turvallisuus puuttuvien suojainten tai niiden virheellisen käytön takia. Edelleen huolta aiheuttaa myös se, että hoitotyöntekijät eivät pääse riittävästi COVID-19 -testeihin.

-Emme voi hyväksyä sitä, että hoitohenkilökunnan suojainten käyttöä koskeva ohjeistus on tällä hetkellä epäselvää ja ristiriitaista eikä se kaikilta osin perustu tutkimusnäyttöön, sanoo Sairaanhoidajaliiton puheenjohtaja Nina Hahtela.

Hahtelan mukaan ristiriitaisilla ohjeistuksilla vaarannetaan potilasturvallisuutta ja altistetaan sekä potilaat että hoitohenkilöstö koronavirukselle.

-Hoitohenkilökunnalle on taattava turvalliset työolot ja hyvä työsuojelu, että epidemiasta ylipäättään selvittäään.

Puheenjohtaja Hahtela ei hyväksy hoitohenkilökuntaa eriarvoistavia ohjeistuksia. Tällä hetkellä erityisen villinä velloo keskustelu kankaisten kasvomaskeiden käytöstä.

-Se, että kankaisten maskien käyttöä on suositeltu esimerkiksi kotihoitoon, on kestävä ratkaisu. Ne eivät suojaa riittävästi potilasta tai hoitotyöntekijää koronavirustartunnalta. Myös oireettomat hoitajat ja potilaat voivat levittää virusta, joten ammattikäyttöön emme niitä suosittele, sanoo Hahtela.

Kankaista maskia ei ole tarkoitettu terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön, sillä sen suojateho on parhaimmassakin tapauksessa minimaalinen, ja sen väärinkäytöstä voi olla jopa merkittävä haittaa. Lisäksi kankaisia kasvomaskeja on hyvin erilaisia, jolloin myös niiden antama suojateho voi vaihdella merkittävästi.

Hoitotyön tutkimussäätiön tutkija ja WHO:n hoitotyön yhteistyökeskuksen varajohtaja Heidi Parisod muistuttaa, että WHO (World Health Organization) ei suosittele kankaisten maskien käyttöä terveydenhuollossa.

-Jos terveydenhuollon käyttöön tarkoitettujen suojainten saatavuudessa on ongelmia, voidaan WHO:n mukaan joutua käyttämään myös kankaisia maskeja. Silloin niiden käyttöön liittyvät riskit on tunnistettava ja käyttöön liittyvien ohjeiden tulee olla kaikille selkeät, Parisod sanoo.

Sairaanhoidajaliitto kannattaa terveydenhuoltoon soveltuvien suojatarvikkeiden valmistuksen nopeaa käynnistämistä Suomessa.

Sairaanhoidajaliitto vaatii myös välittömiä toimia, jos sairaanhoitaja on mahdollisesti altistunut koronavirukselle tai hänellä on oireita, jotka viittaavat koronaviruksen mahdollisuuteen.

-Sen, milloin mennään testeihin tai milloin jäädään kotiin sairastamaan sekä sen, milloin siirrytään karanteniin, on oltava yksiselitteisen selvää kaikille terveydenhuollossa toimiville. Haluamme painottaa tässä erityisesti työnantajien vastuuta, sanoo puheenjohtaja Hahtela.

Nina Hahtela

Puheenjohtaja, Sairaanhoidajaliitto

Puh. 010 321 3331

nina.hahtela@sairaanhoitajat.fi

Arja Holopainen

tutkimusjohtaja, Hoitotyön tutkimussäätiö

johtaja, WHO:n hoitotyön yhteistyökeskus